

Cíklo 7.
12. februara.

Bom haj Bóh!

Létnik 21.
1911.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak sjawty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa žo kóždu žobotu w Smolerjez knihiczscheźni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétetu pschedplatu 40 np. dostacž.

Septuagesima.

Mat. 5, 6.

Hdyž chýsche nasch Knjes a Sbóžnik žam býcž, dha džesche wón do cžischinę horow a wot tam wróciž žo sažo k čłomjekam móznišchi a bohatschi na dobrych myžblach a na troschtowazych žłowach. A wóchō tajke duchowne bohatstwo a žohnowanje wón potom, jako bě sažo mjes čłomjekami, wudželowaſche. Tak bě tón Knjes sažo se žwojimi wuzobnikami na horu ſchoł, druhý pschitkadhaczhu a bórsh bě wulka cžrjóda ludzi ſhromadžena, kíž ſebi žadachu, Jeſuſa widžecž a žlyſhceč. Psched nimi tón Knjes tež njemjelcžesche. Wutroby jeho poſlucharjow běchu jow horkach nutriſche hacž delſtach, hdžez dyrbjachu wojowarz se staroscžemi žiwjenja. Duž žmědžesche tež tón Knjes wočałacž, ſo budža jeho žłowo pschijecž, hdyž jim wón tež wo druhich wězach předowaſche hacž wo tých, kíž wschédne žiwjenje nastupaja. A wón wotewri žwój rót a pschipowjedaſche te kražne žłowa, kotrež žu nam ſdžeržane po ſčenju žwiateho Mateja 5—7. Dženža nětko roſpominajmy ſebi te žłowa:

Sbóžni žu cži, kíž žu hłodni a lacžni po prawdoſczi, pschetož woni budža nažyczeni."

Kóždu hnydom pytnje, ſo tón Knjes Jeſuſ ſudy na zhe hinasche waschnje ręczi, hacž to čłomjekojo hewak činiſtachu. Brascheinjy žo jeno, koho dha žwét hewak sbóžneho mjenuje? Teho tola, kíž je dozpił, ſchtož předy njeho hyscze nichtó njebě dokonjal; teho, kíž je we wójnje wulke dobycza cžinił a ma nětko psched ludžimi wulku

fhwalbu a cžescež; teho, kíž ma wſchego doſcž, pjenjes a ſwotkneho ſamozenja a ſebi žiwjenje porjeñſchicž móže na wóchō mózne waschnje; teho, kíž je bohaty a ſtrowy, tak ſo móže tež do daloka jecž a ſefnacž zuſe kraje a ludy; teho, kíž trjeba ſebi jeno něſhto požadacž a jeho požadanie žo jemu dopjelnja — teho mjenuje ſwét sbóžneho. Pschi tym ſwét tak roſbudža: Sbóžny dyrbí tola kóždu býcž, kíž je někajke ſbože ſebi dobył, kíž žmě někajke ſbože wuziwaſcž, kíž je namał, ſchtož běſche jeho wutroba ſebi najbóle žadała. Temu napschedziwo pał mjenuje Khrystuſ ſbóžneho teho, kíž je hyscze we wſchém žadanju žiwý. Tamni, kíž žu dozpiłi, ſchtož jich wutroba ſebi požada, budža bórsh nažyczeni a budža žo bórsh psches měru nažyczeni cžucž. Schtož pał ma wotyknjeny kóž ſwojego žadanja hyscze psched ſobu, tón dyrbí hyscze ſczerpliwe cžakacž, tón dyrbí hyscze hłodny býcž a tradacž, ale wón žmě tola tež hyscze žo bědžecž a žo nadžecž a žadacž. Duž ſbóžny tón, kíž hyscze jene žadanje ma, ſbóžny tež tón, kíž je hłodny a lacžny po prawdoſczi. Dyrbí wón tež hyscze te cžwile pschedzepicž, kotrež je hłodny a lacžny pschedzo podczisnjeny, tak budže wón pał wotſchewjeny, hdyž je wón dóſchol k temu žórlu, hdžez jeho duscha žo poſkylnicž a wotſchewicž móže, a hdyž budže wón žedžecž ſa tym blidom, hdžez won žiwnoscž, móz a ſbože namał ſa ſwojego ducha!

Nadobny duch je pschedzo połny žadanja! Won wojuje a honi ſa tym, ſo njeby jeno mudry, ale ſo by dobrý čłomjek był a je hłodny a lacžny po tej prawdoſczi, kotaž psched Bohom placži. Won chze wſchitko prawje cžinicž a

psched cžlowjekami a psched Bohom ſtwoje pschižkuſchnoscze dopjelnicž. A druhdy ſo tež ſtanje, ſo cžlowjekojo jeho cžinjenje a živjenje ſa prawe poſnaja, ale móže dha to tež cžinicž ſiwjatý a prawy Bóh? Wſchitzy ſu tola wotſtupili a njeje žadyn, kíž by dobre cžinił, tež niz jedyn, a tola wotſtawa w cžlowiskej wutrobje horze žadanje po Božim, ſchtož je dobre a prawe, cžiste a ſwjate. Duž pschižhadža nětko Khryſtuš a praji nam, twoje žadanje dyrbi ſpoſojene býz: Šbožni ſu eži, kíž ſu hľodni a laczni po prawdoſczi, pschetož woni budža naſyčen! Bóh tón bohaty a ſmilny chze jich naſyčiež. Tajte žadanje po prawdoſczi mějeſche tamny poſutny złonik. Won wě, ſo je hréſchnik psched Bohom a ſo kónz woſmje, je-li ſo Boža hnada jeho nje- džerži. Duž wobroči ſo won na Božu hnadu a wona ſo po nim horje bjerje, a złonik, kíž bě hréſchnik pschižchoł, dže ſa praweho dele do ſwojeho domu. Kaž rucze po tajkim hréſchnik w poſkuce a wérje Božu hnadu pyta a woſmje, ſo jemu ta ſama tež Jeſom Khryſta dla doſtanje. Schtož njeprawemu cžlowjeku pobrahuje, to jemu Boža luboſcz dawa, tu prawdoſcz, kotrež je Khryſtuš nam war- bował ſe ſtwojej ſmijerczu na kſchizu. A hdyz cžlowjek tajku hnadu a prawdoſcz we wérje woſmje, cžuje won ſo naſyčen, ſpoſojen, wobſboženy. Jene cžucze jemu wu- trobu hnuje, to jene cžucze: Ta ſam ſe ſtwojej mozu nicžo njeſkym a nicžo njeſamóžu, ale ja mam Božu hnadu a Božu luboſcz a Boža luboſcz je wſchitko. A duž je nětko ta ſrej a prawdoſcz Khryſtuſa moja draſta pschiſtojna; ſ tej psched Bohom ja wobſtači, hdyz do njebjia nutſ pocžahnu. Hamjen.

Sle plody.

Schtož cžlowjek ſyje, to won tež žneje. Maſhe ſkutki ſu wuſhy, a jich ſčěwki dýrbimy žnjež. Tola ſčěwki ſu husto doſez jara njevidomne, a doſho traſe, předny hacž Bóh hréch khosta. Někotry hížom ſa cžaž mlođoſeze ſymjo wuſhywa, ale husto ſaňdu, předny hacž ſymjo ſkhadža. Tu je džecžo, kotrež ſymjo wuſhywa: macžerine ſylly a nanowe ſkóržby, a to je jara ſly wu- ſhy. Hdyz ſo tež Bóh doſhim lětam nad nim minyč dawa, ſymjo, kotrež mlođenz abo knježna wuſhywa, wěſče ſekhadža, hdyz tež w poſdžiſhim živjenju. W Budyschinje běſche ras muž žiwy, kotrež na ſtwoje ſtaré dny wjazy dželacž njebožejche a dýrbjeſche teho dla pola ſwojich džecži wuſhow pytacž. Dokelž mějeſche něchtio pjenjes, tež woprawdze pola jeneho ſ nich psche- být namaka, kotrež pak ſ nim jara ſlě ſakhadžesche. Won w jenej komorž pod třechu bydlesche a mějeſche lědma ſhudobne lehwo. druhdy drje won ſdychowasche, pschetož won mějeſche husto hľod cžepicž a běſche jara džakowny, hdyz jemu něchtio pschinježechu. Taſo ſo jeho něchtó, kíž jeho wophtowasche, ras woprascha, hacž ſo nadžija ſbóžnoſcz doſtacž, won ſ pschekražnjenym woblicžom wotmoſwi: „Haj, teho ſo psches Božu hnadu nadžijam!“ A jako won jeho wobžarowasche, ſo ſo jemu tak hubjenje dže a jeho ſamžne džecži ſo tak nad nim pschekražuju, won ſdychny a džesche: „Haj, Bóh hréchi mojeje mlođoſeze domapulta; ja ſym ſo psche- cžiwo nanej a macžeri ſam jara hubjenje ſadžeržal, a nětko je to mi pschižchoł, ja mam pod mojimi džecžimi cžegko cžepicž. Ale to je Boža hnada, pschetož ja ſym psches to ſ poſnaczu ſtwojeho hrécha a ſ poſkuce pschižchoł; nětko wěm, ſo je žiwy Bóh na njebju, kíž wſcho wodži. Ta ſo jeno na Jeſuſowu ſaſlužbu ſpuſkežam, psches nju nadžijam ſo, ſo wodacze doſtanu.“

Tónle starz w poſku domoj džesche a ſo horla Bohu lu- hemu ſenjeſej wěſče bóle džakuje ſa cžeké dny a hodžiny, w ko-

trhž je won ſ wérje a ſ poſnaczu pschižchoł, dželi ſa dobre dny na ſemi, hdyz bě won bjesbōžne žiwy. Hdyz cžeké cžaž ſa tebje pschižhadžeu, luby cžitarjo, dha ſpominaj na ſtwoje hréchi a ſrošní prawje, ſo chze cže Bóh tón ſenje ſ poſkuce ſbudžiež, dokelž won po ſtwojej luboſczi nochze, ſo by ty ſhubjeny byl.

F.

Bože ſkomo.

Hloſ: O Božo luboſný —.

Njech, Božo, ſedžbi mam
Na twoje ſkomo ſwjate,
Kíž jaſo ſwěza nam
Bu ſa pucž cžemny date.

Džat, ſwjathy Duch, cži
Sa ſwětlo ſ wýžoka:
Džen ſaſhny ſkhadža mi
A hwěſda jutrowna!

Cžma hrécha kryje mje
Tu hížom wot naroda,
So duſcha njebož
Sso džeržecž njebož khosta.

Duž trjebam ſernicžku,
Kíž pucž mi roſjaſnja
Se ſtwojej ſwětlinu
A wjedže do njebla.

Twój Duch, o Božo, wjedž
Mje pschezo w prawej cžerje,
Wſcho dobre do mnje plož,
Mje dowjedž ſ ſiwej wérje;
Njech won mje roſhwěcži
A wjedže ſ Jeſuſej,
Pucž ſ duſchow ſbóžnoſczi
Tu žadyn druhí njej.

Schtož Bohu hroſnoſcz je,
Njech w možy Ducha hidžu
A plodý prawdoſcze
Roſcz we živjenju widžu;
Níž jeno poſluchať,
Ně, cžinjeř ſkomo býz,
To duchowny je twar,
Kíž dýrbi ſ ſbožu tycž.

Duž, ſenjež, žohnuj mje,
Hdyz twoje ſkomo ſkyschu,
A ſpožcž, ſo w wutrobje
Sso ſ nutrnoſczi phſchu;
Twój Duch njech hnadije da
Mi prawe poſnacze,
Dha ſměju psches Khryſta
Tam krónu ſbóžnoſcze!

K. A. Fiedler.

Dolžnik.

Roshorjeny ſo muž ſe ſtoča poſběže, cžižny ſiſt, kotrež běſche runje cžital, na blido a džesche: „Widžiſh, žona, tak ma pschiūcž! Najeprjedy ſmój dobročiwař a požčimov tajkemu cžlowjeku, potom njevoſtanjemoj ničo ſaſo a damoj jeho wěžy cžasacž, a nětko ſo won napſchecžiwař a dawa namaj hroſhež, ſo naju hnydom wob-

ſkorži, jeli jemu časane wěžy njewróčimoj. Szłowęčko „hnydom“ je hishcze toſcze poſmužkniene. Ža czi ſ zyla wurjez njemóžu, kaſ woſidna mi ta zyla naležnoſć a tónle čłowjek nětko je.“

„Ach“, snapſhеcziwi žona, „wón je tola psche khudobneho a ſmilnoſće potrjebneho napohlada. Wóndano jeho na dróſy trjechich; mi bě jeho nimo měry žel.““

„Nó!“ naſpomni muž, chzechli to taſ wſac̄, dha ſo ta wěž ſznamo hishcze ſniesc̄ da; twoje ſłowo mje trochu ſměruje.“

„Haj“, žona poſraczeſche, „hdyž móže mi čłowjek pjenjeſ- neho doſha dla hižom taſ woſidny hyc̄, kaſ woſidna dyrbjalá ja Bohu hakle hyc̄ ſwojeho wulſeho hréſchneho doſha dla! A kaſ ſym ſ Bohom hysto doſcz woſkhadžał a njedžiwaſo na hróſbný doſh, ſ kótrymž pola njeho napiſana ſteju! Schto móže ſo ſo mnū ſtaſz, jeli jeho mje žel bylo njebý!““

F.

Hdyž Boha mam.

Hlóš: Wono je doſcz —.

Hdyž Boha mam, mam wſchudžom ſwětlo ja,
Tež w tyſchnej čěſknoſći;
Njech traſchi mje we nožy tolſta cžma,
Mój Bóh ju wujaſni,
Kaž tu mi čaſhy ſradowanja,
Haj taſ tež pucze ſarowanja,
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, mam ſbože najlepſe,
Sso ničo njebou.
Njeje njepuſhči, kaž je mi ſlubjene;
Duž ſo jom' dowérju.
Njeje nožy, hacž b'du ſechedžiwič̄,
Mi hnadu njeb'dje ſapowjedžič̄,
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, o dha mam wulku móž
Pſches Wſchehomózneho.
Hdyž potaja ſo druhdy ſmilny Wótz,
Saſ ſucze ſjewi ſo.
Tež ſym-li hysto woſlabnjeny,
Pſches ſaſo budu poſylujen,
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, joh' k'nieſt wó ſwjeſli mje,
Wſchak knieži ſ miloſcžu.
Wſchém hwěſdam Bóh pucz wěſty poſkaže,
Kaž wſchemu ſtwarjenju.
Wſcho, ſchtož wón ſ milej ruku wodži,
To ſo mi pſchezo derje hodži,
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, mam tež ſchfit dobry ja
A wěſtu ſhowanku,
Haj, twjerdy hród, hdyž wón mje pſchikrywa
Pſched wſchelskej ſtrachotu.
Hdyž woſko mje tež črjodý panu,
Mam tola duſchu wukhowanu,
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, je wón tež moja mſda,
Njech je pucz woſčežny;
Hdyž paſmowy ſhłódki wiđu ſ daloka,
Šsym ſaſo wjeſetly.

Tež w bitwje poſlednej b'du woſtac̄
A junu dobycze tam doſtac̄.
Hdyž Boha mam.

Hdyž Boha mam, wón tež mój khěrlusč je;
Joh' wěžnje khwalicž chzu.
Kaž džecži wſchě jom' k cžescži khěrlusče
Tež wjeſle ſpěwaju,
Taſ moje khwalby jemu placža,
A ſ nimi ſpěwam bjes pſchestacža,
Hdyž Boha mam.

Surij Bróſt.

Džerže mój ſabat a bojcze ſo pſched mojej ſwiatnižu, ja ſym tón knjies.

Dostojny duchowny ſ mjenom Bagſhora w ſendželskej džesche njedželu do druheje wžy předowac̄ (kaž tam je, ſo ma jedny duchowny we wjazych zyrlwach Božu ſlužbu džeržec̄). Teho pucz jeho nimo khěze khudeho krawza wjedžesche. Taſo tuteho muſnje dželac̄ wiđesche, ſo wón teho ſameho woprascha, hacž njechá jeho pſchewodžicž a ſobu ſemſchi pſchiničž. „Nimam žaneho čaſha k ſkomdženju“, wotmoſwi tón wopratwđe khudy muž, „pſchetož ja mam ſ dželom ſwojeju rukow žonu a džecži ſežiwič̄.“ Duchowny ſo pola njeho woſhoni, kaſ wjele móže ſa poſdra hodžin ſaſkužicž, a da jemu pomjēnowany pjenjes; na čož ſo tón muž ſ nim ſemſchi poda. Po krótkim čaſhu džesche Bagſhora ſaſo nimo teje khěze k předowanju; njepraji pak temu krawzej ničo. Lědom bě tón duchowny nimo jeho woſhdenja, pſchilhwata tón muž ſa nim. „Hdžeha chzech?“ rjelny k njemu duchowny, „ja myſlach, ſo žaneho čaſha ſhubicž njemóžes, na předowanje poſluchac̄; doſelž maſch žonu a džecži ſežiwič̄, a tebi kóždy ras ſaplačžicž, nimam pjenjes doſcz“. Rucze krawz snapſhеcziwi, kotremuž bě hishcze pſches wóndanishe předowanje wutroba hnuta: „Luby, doſtojny knježe, wž mi ženje ničo wjazych ſaplačžicž njedyrbicze, a tola wěſcze ženje žane předowanje wjazych ſkomdžicž njecham; pſchetož žadny čaſ mi taſ wjele pſchinjeſl njeje, kaž tón, hdyž běch ſe mſchi!“

Kaſ wjele ludži ſo temu krawzej njerunaja! Řemſchi khodžicž žaneje khwile nimaja a tola ničo njenadobhywaju ani njewuſhytowaju; a to teho dla niž, doſelž Bože žohnowanje njephata; a kaſ wjele ſkomdženja ſemſchikhodženja a k tórnosežam a k wjeſelam maju khwile doſcz.

Njeprøſhenny hōſč.

Polski hrabja Wolanski mějeſche we ſwojim hrodze wulku ſwiedženſku hōſčinu. 150 najwoſebniſkich polſkich ſemjanow běſche ſo na nju ſechlo. Nichtó ſ nich ſebi na to njepomyſli, ſo móže něchtó njenadžuižy mjes nich ſtupicž, kíž ma wſchudže ſwobodny ſaſtup — do khězorskeho hrodu, pſched kotreymž woſazych ſtražuja, kaž tež do czicheje komorki, hdyž ſlaby khory ſdychuje. Hdyž ſwiedženſky hōſčzo radostnje rejwachu, hrabju Wolanskeho nahle Boža rucžka ſaja, ſo běſche hnydom morwy. Pſched majestoſežu ſmjerče cži poſdra ſta pſcheproſcheni hōſčzo na to roſcžekachu. S kaſkimi myſlemi drje ſu woni domoj khwatali? —

Mudry poſ Malí.

Powjedańčko ſe ſawoſtajeństwa Žana Wjele.

(Słvnczenje.)

Gnadt mohli ſ tym nětko ſpodiwne powjedańčko ſkóncžicž. Ale wž chzečze radý tež ſhonicž, kaſ ſu ſo te wěžy dale won měle, Njej wěrno?

Tej hrabinej hrájescche radošna duscha s nutným džakom, so bě jej Bóh tón knjes lubeho kynka tak spodživne sdžeržal a jeho jej sažo k wutrobje pschiwjedl. Tej pak tež se wchego bory na woczi stupi, schto je na wchech tých týchnoščach s winu byl. „Schto je tu hadžazu powjescz našhal, so je wona schwejdowske wójsko pscheradžicž chyžla? Schto je tež tajki čertovski samyžl wulahnył, ju a tu krytu skónzowacž dacž?“ Schto hewal, hacž tamni nahramni panojo, pschiwusni s rodu jejneho mandželskeho knjesa, a mjes nimi najhórschi tón, kž by najwazh torhnył, hdž by tón herbški kyn njebyl? — Ssamo so snaje, so chyžsche wona ſebi nětko pschiwwojicž, schtož bě jej s njeprawom wsate. Ale pschedzivo wulim ſamožnym panam něchto ſpytacž, to byla ſa tajku ſamotnu wudowu jara černijojta wěz. Wona pak nadžije na wuspěch njebyl.

Kaž wěmy, běſche jej kralowa njedawno ſlubjenje dała, so chze jej we wchitkem ſpomožna bycž, w cžimžkuli budže kralowskeje pomožn trjeba. Duž ſo ta wudowa ſe kralowej poda, ju k dozpičju ſwojeho prawa wo pomož proſyčž. Kryſtina bě wjeſela połna, so ma ta w cžejnotach ſpytana macžer ſwojeho lubuſhka ſažo. Wona, dokelž bě jej zylka wěz na drobne ſnata, miloſčiwo počza: „K waſhemu kynkej wam ſpomhała njejkym, ale k tym ſublam, kotrež ſu po prawom waſhe a jeho, dopomham tola. Hacž budže móžno, tu mordaſku pschiſaſnu, kž je džé ſhibjenzył hódná, po ſawinje khostacž, to je wchaf dwělne. Saſakloſcž ſečze wchě ſloſče ſ pschižahu wotprečž. A hdže mam ſchecživo temu ludžiſkej doſpolneho ſwědka? Hlejeze, ſamo tón woſak pschi wchém bjes poroka njeje, njech ſo tež jemu ničo ſtač nima, hdž jemu wcho wodawſhi ſa njeho proſyčze. — Ale to herbstwo dyrbi cži falschni a ſloſti wujojo runy pucž wróčicž. Dostacž jo dyrbi tón wopravdžith herba, a nichto druhu to njembže bycž, džli waſh kyn. A ſo ſo tak stanje, na to chzu wchitke ſapſchahi pschahacž.“

* * *

Kralowa na to najwyschim ſudnikam porucžnoſcž da: „Wſchitko, ſchtožkuli k tym podawkam ſluſcha, ſpižajze ſwěru do pižma ſa mnje.“

To pižmo, hdž bu jej hotowe date, połoži wona ſa pschedzivo do wěsteho ſhowa. Potom ſestaja ſe ſwoje ſamžnej ruky tym pschiwusnym panam do drobna wobſchérny ſiſt a pschedzivo połoži k njemu wotpis wot woneho ſpiža, kotrež bě ſwojim ſudnikam ſestajecž dała.

A ſchto tón ſiſt chyžsche? Wón ſebi žadasche, ſo dyrbi ſo tej hrabinje-wudowje hnýdom te ſubla wróčicž, kž buchu jej wsate ſ tej ſelhařnej rěču, so je tón wopravdžith herbški kyn morw. Wón je džé ſiſy a ſiſow, kaž to tale pschiſloha wobſrueža. Želi ſo ſo tajke wróčenje bjeſe wſcheje ſapjeru stanje, dyrbi wcho wodate a do ſabycža ponörjene bycž, ſchtož je ſo kſhiwneho ſtač. Želi pak ſo wopjeracž chyžli, chze wona na cžejſeho khežora pižacž a wotpížmo tuteje pschiſlohi ſobu do liſta dacž.

* * *

Tón ſiſt bu do mjedžaneje tobolki týknjeny, na kotruž napižmo dachu. Potom ſej kralowa nadobneho ſemjana ſa poſbla wubra, jemu tu tobolku pschedpoda a džesche: „Hžom dženža ſo na konju do Čechow naſtaj a tule poſyłku rucze tym panam wobſtaraj, ſa kotrychž je a kaž napižmo proji. Wóſownu wotmolwu ſej wot nich žadaj a tak rucze hacž ju ſmějſch, ſo njekomdžo wróč!“

Sa njechal ani widžecž ani ſlyſhceč, ſak ſu cži wujojo pleli a kleli, hdž ſu tón ſiſt a tu pschiſlohu čitali byli. Ale ſchto ſebi chyžchu? Woni kralowu Kryſtinu jako ſchitařku teje wudowu widžachu, hrožatu pschedzivo ſebi. Pschi tym jich bojaſne ſwědomje ſcherjesche hórje hacž ſlē. Chyžchu ſej psched zylkym ſwětom dacž haňbe a khostanju na hlowu pschińcž? Duž ſe strachom ſebi

sradžichu: „Tak dolho hacž je hiſcheze někak po dobrém, hladajm rucze, ſej ſchiju ſterje a lepje psched ſchibjencžnym poſtronkom ſdžeržecž. Njecham ſ dobrým, dyrbim ſe ſlym.“

* * *

Tón poſhol ſo bory ſe Čeſkeje wróči. Wón ſdobnu wotmolwu ſobu pschiwjeſe. Cži falschni pschedzelo, njech tež ſe kſhipjenjom ſubow, do teho ſwolichu, te ſemjanske dworů wotſtupjo dacž. Někotre wuměnjenja jenož běchu, dla kotrychž bě hiſcheze něchto tam a ſem pižanja trjeba. A tež to k měrnemu ſonzu döridze.

Sjednocžiwa hrabina ſo nočyjsche wjecžicž; ale rad ſabywſchi wſchitke te wuczeſpjene ſloſče, chyžsche tym ſurowzam khostanje ſpushežicž. Kralowa da tehodla wchě te ſudniſte wěz ſhromadžicž a je k ſpomjecžu k tym hižom ſhoványm pižmam do ſwojeho tajneho ſkladu połožicž.

* * *

Nětko ſa tu Bohu džakownu macžer w schwejdowskim kraju dlěſcheho wostacža njebe. Wona ſo do ſwojeje domiſny hotowacž počza, njech tež chyžchtej ju kralowa, runje kaž dobročiwa Torſtenſonowa wudowa lubjerad pschi ſebi wobſhovacž. S horzym wutrobnym džakom ſa wchitku luboſcž ſo ſ nimaj rožohnowa. Tejný domojhot pak ſo ſ hajſchim wutrobuhičanom ſta, hacž bě to hiſcheze psched ſrótka na myſlach měla. Mjenujzj ſrótka předy hacž Torſtenſon ſhori a jako bě wſcheje nadžije ſbyla, ſebi pschedewſa, ſo wróčicž. W tym ſloſchtrje, w kotrymž bě tehdý, w duschi ſmučzena, k hojenju byla, chyžsche ſwojeju njebočicžkeju: lubeho muža a lubeho kynka hacž do ſmijercze želicž.

To budžiſche ſrudny domojpuč ſył: wona jenicžka ſama ſ tym pžom. Nětko bě ſ Božej pomožu ſbožownje hinal. Najwjetſche ſbože bě wěſo tón ſažo namakaný kyn. Wón pak ſamlutki ſ macežru njebe. Wón nočyjsche teju jemu ſubeju člowjekow pschedzicž, kž běſchtaj jeho ſublaſo runje tak lubje a ſwěru kaž wopravdžitaj ſtarſchej. Duž proſchesche jeju džakowna macž, ſo chyžkoj ſ nimaj ſobu čahnyč a ſo wot njeje na cžaſ ſiženja ſastaracž dacž. Do teho wonaj rady ſwolſchtaj. Tak bě to pěkna wjeſela ſyłka. Dozpiwſchi domiſnu wobradži jim Bóh ión knjes měrne a ſbožowne čaſhy. Wſchitzj mějachu ſo dobrý, a dobrý mějſche ſo ſ nimi tež tón mudrý a wot wſcheho luda ſhwaleň Mali.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Nowy ſchulſki ſakon ſo w ſaklím ministerſtwje naležnije wobdželuje, ale je tola dwělowaze, hacž budže ſo hacž k nashymje tak daloko dohotowacž, ſo budže ſo ſejmej pschedpoſkožicž móz. Te tež wěſeze ſlepje, ſo ſo wſchitko roſhladnje wopomina, ſo njebych ſo pschi nowym ſakonju ſažo hnýdom njedostatki poſaſale. Tež ſo prascha, hacž budže nowy gmejnſki dawkowý ſakon hnýdom wot pschedzivneho ſejma dowuradženy.

— W Essenje je ſo psches nowe wužudženie wopofaſalo, ſo buchu psched 16 lětami k wjazylétní khostařni dla wopacžneje pschedzih ſakudženi dželacžerjo w podkopach, Schröder a druži, wuwinowacži. Mjenowaný Schröder běſche w ſwojim čaſhu wotpoſblanz ſwojich ſobudželacžerjow psched khežoram. Wobžarowacž je, ſo je tajke ſamýlenje pschedzih ſo ſtač mohlo. Ale hdž njebych ſozialdemokratojo tehdom tu naležnoſcž do ſwojich ſchězuwanjow předy wužuda wſali a tak je ſwojimi naſladami wažnoſcž pschedzih podrywali, by ſnanou roſhladnoscž a roſhud pschedzih ſwědomje wěſcžiſchi byl. Žedyn wot tehdom ſakudžených je hižom mjes tym wumrjel a njeje docžakal ſwoje wuwinowanje wot wopacžneho ſakudženja. Šudniſtwo je na wopak ſakudžeyum tež ſarunanie psches stat pschedzivoſlo.